

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Specialrådgivning > **Gulrust og valget af økologisk vintersæd af triticale og hvede**

Gulrust og valget af økologisk vintersæd af triticale og hvede

Ingen af de sorter i vinterhvede og triticale, hvor der i efteråret 2012 udbydes økologisk udsæd, er resistente overfor gulrust, men der er dog forskel på hvor modtagelige sorterne er.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Ud fra hvad der udbydes på den Økologiske frødatabase, peger mest på Hereford og Tabasco som de mest oplagte hvedesorter og i tritacalen vil Tulus være at foretrække.

Gulrust i triticale i foråret 2012

Allerede tidligt på året blev der observeret ret kraftige angreb af gulrust i vintertriticalesorten Tulus, der ellers hidtil har været resistent over for de kendte racer af gulrust.

Tulus viste i løbet af vækstsæsonen en form for voksenplanteresistens (resistens under- og efter strækingsfasen), og gulrusten udviklede sig dermed ikke så voldsomt som frygtet. Denne form for modtagelighed i de tidlige vækststadier, efterfulgt af en form for voksenplanteresistens, er så vidt vides ikke tidligere observeret i Danmark.

Selv om der i årets løb har været gulrust i både i vinterhveden og tritacalen i mere eller mindre grad, er der i år ikke tale om udbyttetab på niveau med det, der blev oplevet i 2009. Der er således i de økologiske sortforsøg høstet mellem 53–70 hkg pr. ha i vintertritacalen og mellem 31–71 hkg pr. ha i vinterhveden. At det trods alt ikke gik så galt med gulrusten i tritacalen i 2012 kan skyldes, at de sorter der i dag benyttes har resistens mod flere gulrust racer, end det var tilfældet i 2009.

Hvad er registreret af gulrust i 2012

I dette efterår udbydes der økologisk udsæd af seks sorter af vinterhvede og to sorter af vintertritacale. Du kan på [Økologiske frødatabase](#) følge med i hvad der er tilgængelig af økologiske udsæd.

I hvedesorterne er det især sorten JB Asano, der er modtagelig for gulrust, blandt de sorter hvor der udbydes økologisk vinterhvede udsæd (se tabel 1).

Hvis man både skeler til udbytterne og modtageligheden over for gulrust i de økologiske sortforsøg i 2012 på [SortInfo](#), er der samlet set mest der peger på Hereford, som det bedste valg af hvedesorter, hvor der er økologisk udsæd. Tabasco er ikke med i årets økologiske sortforsøg, men giver i de konventionelle sortforsøg et udbytte på niveau med Hereford og er ligeledes kun svagt modtagelig over for gulrust.

Bemærk, at der også udbydes økologisk udsæd af hvedesorterne Elvis og Skagen. Men for disse to sorter mangler der registreringer af svampesygdomme for 2012. Det derfor ikke er muligt at sige noget sikkert om disse sorters modtagelighed over for gulrust.

I vintertritacale udbydes der økologisk udsæd af sorterne Ragtac og Tulus. Som det ses i tabel 1, er begge sorter mere eller mindre modtagelig over for gulrust.

Der er dog, i vintertritacalesorterne, forskel på, om de er modtagelige over for gulrust på bladene eller i akset (tabel 1). Tulus fik som nævnt gulrust på bladene i det tidlige forår, der ikke udviklede sig yderligere og fik stort set ikke gulrust i akset.

I modsætning hertil fik Ragtac mindre grad gulrust på bladene, men til gengæld en større udbredelse i akset.

I valget af tritacalesort er der dermed mest der peger på Tulus som det mest sikre valg, til trods for at den i de tidlige vækststadier tilsyneladende er modtagelig over for gulrust på bladene.

Tabel 1. Registreringer af gulrust i vinterhvede- og tritacalesorter, hvor der udbydes økologisk udsæd (observationsparceller, Tystofte forsøgsstation).

	Gulrust Pct. dækning	Gulrust i aks Pct. dækning
Vintertritacale		
<i>Ragtac</i>	2,4	21,0
<i>Tulus</i>	6,0	0,2
Vinterhvede		
<i>Genius</i>	1,7	10
<i>Hereford</i>	0,3	2,9
<i>JB Asano</i>	22,0	15
<i>Tabasco</i>	0,6	0,02

Projektet er støttet af Promilleafgiftsfonden for landbrug